



LANDINFO

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Temanotat

Jemen

Sivilregister, identitetsdokumenter og pass

27. juni 2022



© Landinfo 2022

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Fredrik Selmers vei 6
Postboks 2098 Vika
0125 Oslo
Tel: 23 30 94 70
E-post: landinfo@landinfo.no
www.landinfo.no

Om Landinfos temanotater

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos temanotater er basert på opplysninger fra nøye utvalgte kilder. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

Temanotatene bygger på både skriftlig og muntlig kildemateriale. En del av informasjonen som formidles, er innhentet gjennom samtaler med kilder på informasjonsinnhentingstreiser. Landinfo tilstreber bredde i kildetilfanget, og så langt mulig er det innhentet informasjon fra kilder som arbeider uavhengig av hverandre. Alt benyttet kildemateriale er fortløpende referert i temanotatene. Hensyn til enkelte kilders ønske om anonymitet er ivaretatt.

Notatene gir ikke et uttømmende bilde av temaene som undersøkes, men belyser problemstillinger som er relevante for UDIs og UNEs behandling av utlendingssaker.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos temanotater gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

About Landinfo's reports

The Norwegian Country of Origin Information Centre, Landinfo, is an independent body within the Norwegian Immigration Authorities. Landinfo provides country of origin information (COI) to the Norwegian Directorate of Immigration (Utlendingsdirektoratet – UDI), the Immigration Appeals Board (Utlendingsnemnda – UNE) and the Norwegian Ministry of Justice and Public Security.

Reports produced by Landinfo are based on information from carefully selected sources. The information is collected and analysed in accordance with [common methodology for processing COI](#) and [Landinfo's internal guidelines on source and information analysis](#).

To ensure balanced reports, efforts are made to obtain information from a wide range of sources. Many of our reports draw on findings and interviews conducted on fact-finding missions. All sources used are referenced. Sources hesitant to provide information to be cited in a public report have retained anonymity.

The reports do not provide exhaustive overviews of topics or themes but cover aspects relevant for the processing of asylum and residency cases.

Country of Origin Information presented in Landinfo's reports does not contain policy recommendations nor does it reflect official Norwegian views.

Summary

Yemeni civil registration authorities do not have registers that give a complete account of the population. Most births and deaths are not timely recorded, and a relatively large share of the population lack ID documentation. Generally, it is more commonplace to register births in the southern provinces than in the northern provinces. Likewise, birth registration and possession of ID documentation is more prevalent in urban than in rural areas.

After the Houthi movement entered Sana and took control of several civil registration and passport offices in the north, the offices under its control have continued to issue civil documentation, ID-cards and passports. The internationally recognized Yemen government accepts civil documents and ID cards issued at offices in areas under Houthi control, but do not recognize the so-called Houthi-passports as legal travel documents.

Inadequate control mechanisms and widespread corruption contribute to weaken the general reliability of Yemeni documents.

Sammendrag

Jemenittiske sivilregistermyndigheter har ikke registre med en fullstendig oversikt over befolkningen. De fleste fødsler og dødsfall registreres ikke i løpet av de første årene etter at hendelsen inntraff, og en relativt stor andel av befolkningen er uten ID-dokumenter. Det er generelt mer utbredt å registrere fødsler og ha ID-kort i urbane områder og i de sørlige provinsene, enn på landsbygda og i de nordlige provinsene.

Etter at Houthi-regimet tok kontroll over hovedstaden Sana og flere sivilregister- og passkontorer i nord, har kontorer under dets kontroll fortsatt å utstede sivilattester, ID-kort og pass. De internasjonalt anerkjente myndighetene godtar sivilattester og ID-kort utstedt ved kontorer i Houthi-kontrollerte områder, men anerkjenner ikke de såkalt Houthi-passene som gyldige reisedokumenter.

Mangelfulle kontrollmekanismer og utbredt korrupsjon bidrar til å svekke den generelle påliteligheten av jemenittiske dokumenter.

Innhold

1 Innledning	6
2 Historisk bakgrunn – borgerkrig og svake statsinstitusjoner	7
3 Territoriell og administrativ kontroll i Jemen	8
3.1 Reise over frontlinjene.....	9
4 Sivilregistrering og attester	10
4.1 Sivilregisteret.....	10
4.2 Fødselsattest.....	11
4.2.1 Registreringsprosedyrer.....	11
4.2.2 Hvem har fødselsattest?.....	12
4.2.3 Fødselsregistrering av internt fordrevne	13
4.2.4 Fremleggelse av fødselsattest og skolegang	13
4.3 Dødsattest	14
4.4 Ekteskaps- og skilsmisseattester.....	14
4.4.1 Ekteskaps- og skilsmissekontrakter.....	15
4.5 Familiebok.....	15
4.5.1 Søknadsprosedyrer.....	15
4.6 Utstedelse av sivildokumenter i Houthi-kontrollerte områder	16
5 ID-kort	16
5.1 Søknadsprosedyrer.....	17
5.2 Hvem har ID-kort?.....	17
5.3 Kvinner og ID-kort	18
5.4 ID-kort for flyktninger.....	19
5.5 Midlertidige ID-kort for internt fordrevne i sør.....	19
5.6 ID-kort i Houthi-kontrollerte områder.....	19
6 Pass	20
6.1 Søknadsprosedyrer.....	21
6.1.1 Søknad gjennom stedfortreder	21
6.1.2 Søknad om pass ved ambassaden i Haag.....	22
6.2 Forlengelser av gyldighetstiden i pass.....	22
6.3 «Houthi-pass»	23
6.3.1 Blanke passformularer (blankopass).....	23
6.3.2 Egenproduserte pass	24
6.3.3 Utreise med Houthi-kontrollerte pass	24
7 Dokumenters pålitelighet	25
7.1 Korrupsjon og nepotisme.....	25
7.2 Kontrollrutiner og registrenes pålitelighet.....	25
8 Referanser	27

1 Innledning

Dette temanotatet beskriver de formelle prosedyrene knyttet til registrering av sivile hendelser og utstedelse av identitetsdokumenter, og redegjør for det vi vet om hvordan dette foregår i praksis. Videre redegjør notatet for tilgjengelig informasjon om ID-forvaltning og passutstedelse de Houthi-kontrollerte områdene. Avslutningsvis presenterer notatet forhold som kan ha betydning for vurderingen av jemenittiske dokumenters pålitelighet.

Temanotatet bygger til dels på åpent tilgjengelig informasjon, som nettsidene til jemenittiske myndigheter og andre nettpublikasjoner. Ettersom det finnes lite offentlig informasjon om jemenittiske ID-dokumenter, har det også vært nødvendig å inkludere opplysninger fra elektroniske databaser, som i utgangspunktet kun er tilgjengelig for relevante myndigheter. Der slik informasjon brukes, har Landinfo fått tillatelse fra eierne av databasene til å offentliggjøre den. I tillegg stammer informasjonen fra møter med jemenittiske myndigheter i Riyadh februar 2022, og med ressurspersoner og utenriksstasjoner med god kjennskap til den jemenittiske identitetsforvaltningen. Flere av kildene har ønsket å være anonyme, men er beskrevet så langt det lar seg gjøre.

Situasjonen i Jemen er uoversiktlig og uforutsigbar. Siden 2014 har landet vært preget av at Houthi-regimet har tatt makten i de mest folkerike områdene i nord, og av den påfølgende krigen mellom houthiene og flere jemenittiske og regionale aktører. Houthienes maktovertagelsene ga dem kontroll over sentrale deler av den jemenittiske identitetsforvaltningen i Sana, og ved flere regionale og lokale sivilregisterkontorer.

Deler av den internasjonalt anerkjente regjeringen, inkludert tidligere president Abd Rabbuh Mansur Hadi¹, har siden 2015 vært i eksil i Saudi-Arabia. Regjeringens sentrale organer i Jemen er i dag lokalisert i Aden, hvorfra den koordinerer sivilregistrering og passutstedelse i områdene under regjeringens nominelle kontroll. Regjeringen har imidlertid ikke den politiske eller militære kontrollen i alle disse områdene, men utgjør én del av et lappeteppes av ulike væpnede aktører, som dels er forent i sin opposisjon mot Houthi-regimet og dels har svært ulike målsetninger for den videre politiske utviklingen i Jemen.

Sammenholdt med det jemenittiske byråkatiets tidvis pragmatiske tilnærming til formelle prosedyrer og retningslinjer, innebærer dette at informasjon fra regjeringen om fremgangsmåter knyttet til registrering og dokumentutstedelse, ikke i alle tilfeller vil være dekkende for den lokale situasjonen ved sivilregister- og passkontorer i Jemen.

¹ Hadi var Jemens president fra 2012 og frem til han trådte av i april 2022, etter påtrykk fra Saudi-Arabia. Han er blitt etterfulgt av et presidentråd på åtte personer, som ledes av Rashad al-Alimi (Crisis Group 2022, s. 1).

2 Historisk bakgrunn – borgerkrig og svake statsinstitusjoner

Jemen har en turbulent moderne historie, preget av indre stridigheter og svake statsinstitusjoner. De vestlige delene av Nord-Jemen ble nominelt en del av det osmanske riket i 1517. Osmanernes reelle makt i Jemen varierte over århundrene, og var i hovedsak rettet mot skattlegging av handelssentra langs kysten, og etter hvert i de største byene i innlandet. Til forskjell fra i de osmanske kjerneområdene, gjennomførte ikke osmanerne folketellinger i Jemen, og utviklet heller ikke noe sivilregister. Britene tok på sin side kontroll over Aden i 1839, og etablerte en koloni rundt byen og protektorat(er) i øvrige deler av Sør-Jemen. Ettersom Aden var viktig for internasjonal skipstrafikk og handel, var byråkratiet i byen bedre utviklet enn i øvrige deler av Jemen, og bidro dermed til å utvikle en dokumentasjonskultur blant deler av befolkningen (CRC4D 2013, s. 19).

Nord-Jemen² (Den arabiske republikken Jemen) ble grunnlagt etter en revolusjon mot Zaydi-imamatet i 1962, og var i de første åtte årene åsted for en intens borgerkrig mellom støttespillere av det avsatte imamatet og den nyvunne republikken. Sør-Jemen (Den demokratiske folkerepublikken Jemen) ble en selvstendig sosialistisk republikk i 1967, etter en militær og politisk løsrivelseskamp mot det britiske kolonistyret i Aden (Leraand 2020).

Forskjellene mellom styresettene i nord og sør har hatt betydning for registreringsrutiner og dokumentutstedelse til befolkningen. Det sosialistiske styrets sentraliserings- og utviklingspolitikk i sør nødvendiggjorde en viss oversikt over befolkningen. Sentralmakten i Nord-Jemen hadde på sin side mindre behov for dette, ettersom de baserte sitt styre på tradisjonell fordelingspolitikk gjennom stammeledere. Da forvaltningene i Nord- og Sør-Jemen ble slått sammen til én republikk i 1990, var dermed en større andel av befolkningen i sør enn i nord registrert i sivilregisteret.³ I perioden etter foreningen ble det etablert et felles lovverk for sivilregistrering og en Sivilregistermyndighet,⁴ som fikk ansvar for å registrere sivile hendelser og utstede attester og ID-kort i hele Jemen (CRC4D 2013, s. 19, 23).

I 2004 startet Houthi-bevegelsen et opprør i den nordlige Saada-provinsen, hvor det frem til 2010 fant sted til sammen seks mindre kriger mellom regjeringshæren og en Houthi-ledet allianse (Brandt 2017). Våren 2011 brøt det ut et folkelig opprør i Jemen, i tilknytning til Den arabiske våren, som førte til at president Ali

² Det såkalte Zaydi-imamatet – «Det mutawakkilittiske kongedømmet Jemen» (1917–1962) – refereres også ofte til som Nord-Jemen.

³ Det totale dekkningen var likefullt lav, og det fantes betydelige forskjeller mellom urbane og rurale områder og blant personer med og uten utdanning.

⁴ Sivilregistermyndigheten heter på arabisk *maslahat al-ahwal al-madaniyya wal-tasjil al-madani*, som kan oversettes med *Sivilforhold- og sivilregistermyndigheten*. De vanligste engelske betegnelsene er «Civil Registration Authority» og «Civil Status and Registration Authority». I dette notatet brukes betegnelsen Sivilregistermyndigheten.

Abdullah Saleh trakk seg fra sin stilling, og i 2012 ble erstattet av sin tidligere visepresident Abd Rabbuh Mansur Hadi. Houthiene tok makten i hovedstaden Sana i 2014, etter å ha inngått en allianse med sin tidligere fiende Saleh. En internasjonal koalisjon ledet av Saudi-Arabia, intervenerte militært mot Houthi-regimet våren 2015, som på det tidspunktet var på offensiven sørover i landet og hadde inntatt flere byer (Leraand 2019).

Krigen i Jemen pågår fremdeles. Den internasjonalt anerkjente regjeringen er svak, og har begrenset kontroll over de statlige funksjonene i områdene som de nominelt kontrollerer (Crisis Group 2020, s. 14). Ifølge Freedom House (2022) har landet i dag ingen fungerende sentralregjering, og de statlige institusjonene er i stedet kontrollert av lokale eliter og væpnede grupper.

FNs spesialutsending kunngjorde 1. april 2022 at Houthi-regimet og regjeringen hadde blitt enige om en midlertidig våpenhvile. Samtidig annonserte president Hadi at han ville tre av, og at et presidentråd ville ta hans plass. Selv om det i skrivende stund er observert en nedgang i kamphandlingene i Jemen, er det også rapportert om brudd på våpenhvilen (Salisbury 2022). Hvorvidt den midlertidige avtalen vil kunne lede frem til reelle forhandlinger eller en permanent våpenhvile, gjenstår dermed å se.

3 Territoriell og administrativ kontroll i Jemen

Jemen er delt inn i 22 provinser (*muhafazat*), hvorav én er hovedstadsområdet.⁵ Provinsene er igjen delt inn i 333 distrikter (*mudiriyat*).

Jemen er i dag delt mellom områder under Houthi-regimets kontroll og områder under kontroll av en brokete allianse bestående av den internasjonalt anerkjente regjeringen og andre væpnede fraksjoner, deriblant «the Southern Transition Council» (STC), «the Joint Resistance Forces» (JRF)⁶ og de militære myndighetene i Hadhramaut. Regjeringens primære økonomiske og militære støttespiller er Saudi-Arabia, mens de øvrige fraksjonene støttes av De forente arabiske emirater (FAE). Alliansen er i hovedsak forent rundt hva de er imot – Houthi-regimet – og i langt mindre grad hva de er for. Den har slik sett vært preget av politisk dragkamp og tidvise væpnede sammenstøt, spesielt mellom styrker tilknyttet STC og den internasjonalt anerkjente regjeringen (Crisis Group 2020, s. 2).

⁵ Øya Sokotra, i det indiske hav sør for fastlandet, lå tidligere under provinsen Hadhramaut, men ble i 2013 en egen provins (The Official website of the President of the Republic of Yemen 2013).

⁶ JRF er ledet av tidligere president Salehs nevø Tareq Saleh, og omtales også som «The Republican Guard» eller «Yemeni National Resistance».

Hovedbildet i dag er at Houthi-regimet kontrollerer store deler av det tidligere Nord-Jemen, med unntak av områder i provinsene Marib og al-Jawf, kyst-områdene sør for Hudeida by og noen grenseområder til Saudi-Arabia. Anti-Houthi-fraksjonene har på sin side kontroll over mesteparten av de øvrige delene av Jemen. Regjeringen kontrollerer, gjennom lokalt allierte styrker, deler av Marib-provinsen, inkludert Marib by, og de nordlige og vestlige delene av de tilstøtende sørlige provinsene. STC kontrollerer Aden by, omkringliggende områder i de sørlige provinsene og øya Sokotra. JRF har kontroll over kyst-områdene i vest, sør for Hudayda, mens lokale militære myndigheter kontrollerer det meste av Hadhramaut. I tillegg finnes det områder kontrollert av Al-Qaida (AQAP) og av salafistiske grupper tilknyttet de ulike aktørene (Crisis Group 2020, s. 2).

Den internasjonalt anerkjente regjeringen har nominell kontroll over sivilregistrering og dokumentutstedelse ved sivilregister- og passkontorer i alle områder i Jemen som ikke kontrolleres av houthiene. Sivilregisterkontorer i Houthi-kontrollerte områder registrerer fortsatt sivile hendelser og utsteder attester og ID-dokumenter. Mange av de ansatte er de samme som før borgerkrigen, selv om Houthi-regimet har ansatt lojale representanter som har makt til å gripe inn dersom de ønsker det (ACAPS 2020; Yemen Office Network 2020).

Passutstedelse er ikke samordnet mellom regjeringen og Houthi-regimet, da sistnevnte utsteder egne pass og ikke har tilgang til passdatabasen (Nasjonalt ID-senter 2020b).

3.1 Reise over frontlinjene

Den militære aktiviteten ved frontlinjene varierer. Kildene Landinfo har konsultert, er samstemte om at det generelt er mulig for sivilbefolkningen å reise mellom Houthi- og regjeringskontrollerte⁷ områder, så lenge man ikke har noe utestående med noen av partene (Kilde A 2020; Kilde B 2022; Yemen Office Network 2020).

I bloggserien «How the War lengthened Our Journeys», publisert av den jemenittiske menneskerettsorganisasjonen Mwatana, beskriver jemenitter hvordan landeveisreiser har blitt forvansket av krigen. Reisende er ofte tvunget til å ta lange og tidkrevende omveier på dårlige veier. I tillegg må man passere et stort antall veikontrollposter, hvor de reisende blir forhørt om sin identitet og formålet for reisen. Strekninger kan også bli stengt eller gjort ufremkommelige uten varsel som følge av kamphandlinger mellom partene (Mwatana for Human Rights 2021).

⁷ Regjeringskontrollere kontrollposter brukes som en samlebetegnelse for sjekkpunkter kontrollert av styrker tilknyttet til den internasjonalt anerkjente regjeringen og andre aktører som kjemper mot Houthi-regimet.

Den britiske regjeringens Yemen office network (2020) oppgir at reisendes ID-dokumenter undersøkes både ved regjerings- og Houthi-kontrollerte veikontrollposter. Aktørene undersøker familienavn og stammetilhørighet, og i den grad det er mulig hvorvidt vedkommende har deltatt i kamphandlinger. Ved kryssing av «frontlinjen» er det vanlig å ha en kontaktperson på den andre siden, som kan bekrefte ens identitet og ærend ved passering av veikontrollposter (Kilde A 2020; Kilde B 2022).

Kvinner som reiser alene, risikerer å bli utsatt for trakassering. Houthi-regimet og lokale salafistiske grupper har innført vergesystemer, som innebærer at kvinner må reise med en mannlig verge (Yemen Office Network 2020).

4 Sivilregistrering og attester

Et sivilregister er et register med vitale opplysninger om befolkningen, som fødsel, dødsfall og sivilstatus. På bakgrunn av registrering i sivilregisteret, utsteder Sivilregistermyndigheten.⁸

4.1 Sivilregisteret

Jemen har ikke et sentralt, digitalt sivilregister. Ansvar for å registrere fødsler og dødsfall, og for utstedelse av fødsel- og dødsattester, ligger hos Sivilregistermyndigheten, som er underlagt Innenriksdepartementet (CRC4D 2013, s. 10). Legalisering av ekteskap og skilsmisser er underlagt Justisdepartementet, som utformer ekteskapskontrakter og i utgangspunktet skal dele informasjon om dette med Sivilregistermyndigheten (CRC4D 2013, s. 29), som utsteder ekteskaps- og skilsmisseattester (Jemens innenriksdepartement u.å.-f, g).

I 2013 fantes det sentrale sivilregisterkontorer i alle de 22 provinshovedstedene og 272 mindre distriktskontorer ellers i landet (CRC4D 2013, s. 24). Fødsler og dødsfall skal i utgangspunktet innrapporteres til det lokale sivilregisterkontoret hvor hendelsen fant sted, eller til Sivilregistermyndighetens hovedkontor (Yemen Office Network 2020). Sivilregistermyndigheten utsteder deretter en attest og registrerer hendelsen i en registerbok, som er organisert kronologisk, og oppbevares ved kontoret hvor hendelsen ble registrert.

Ifølge konsulentselskapet «Civil Registration Centre for Development» (CRC4D), som i 2013 publiserte en rapport om det jemenittiske sivilregisteret, skal registrerne dupliseres, slik at en kopi oppbevares ved en annen lokasjon. Dette skjer ved at utstederkontoret oversender selve søknadsskjemaet til Sivilregister-

⁸ Et sivilregister er ikke det samme som et folkeregister. Et folkeregister er et register over innbyggernes nåværende bosted. I mange land er imidlertid sivil- og folkeregisteret koblet sammen. Jemen har heller ikke et sentralt, digitalisert folkeregister.

myndighetens sentrale kontor i den aktuelle provinshovedstaden. CRC4D fant imidlertid at dette ikke alltid skjer i praksis, da både registrene og søknadsskjemaene ved det sentrale sivilregisterkontoret de besøkte i Hudeida, ble oppbevart sammen (CRC4D 2013, s. 35-36).

I henhold til opplysninger fra CRC4D (2013, s. 33-34, 85), gjennomførte Sivilregistermyndigheten i 2013 et digitaliseringsprosjekt av sivilregisteret, hvor ni kontorer og sykehus deltok. Yemen Office Network (2020) har oppgitt at det ikke har vært noe fremdrift i prosjektet siden 2015, og at fødselsattester per 2020 kun utstedes på papir.

Registrering av fødsel og dødsfall er lovpålagt (Sivilregisterloven 1991, art. 20, 35). I praksis er imidlertid underrapportering av fødsler, dødsfall og sivilstand svært utbredt, uten at dette medfører straffereaksjoner (se kapittel 4.2, 4.3 og 4.4). Myndighetene har dermed ikke oversikt over antall innbyggere i Jemen, eller hvor mange som årlig gifter seg, blir født eller dør.

4.2 Fødselsattest

Sivilregistermyndigheten utsteder fødselsattest, som et lite hefte, med rødlig, blålig, grønnlig og kremfarget bakgrunnstrykk. Innsiden av heftet inneholder felter, hvor opplysninger om innehaver, familie og fødsel føres inn for hånd. Tidligere har det blitt utstedt ulike varianter med grønn, oransje eller kremaktig farge (DISCS u.å.-a; U.S. Department of State u.å.-a).

4.2.1 Registreringsprosedyrer

For å få utstedt fødselsattest må fødselen registreres ved et sivilregisterkontor. Registrering er i teorien nødvendig for å oppnå formelle rettigheter som skolegang, helsetjenester og statsborgerskap. Samtidig er fødselsattest et nødvendig underlagsdokument for å få utstedt ID-kort og pass (Landinfo 2010, s. 5; Ministry of Public Health and Population (MOPHP) et al. 2015, s. 16).⁹

Ifølge det jemenittiske innenriksdepartementets informasjonssider kan en fødsel rapporteres av barnets foreldre, barnets slektninger eller direktører ved en institusjon (for eksempel sykehus eller fengsel) hvor fødselen fant sted eller som har mottatt et hittebarn. Følgende dokumenter skal fremlegges for å få utstedt en fødselsattest: søknadsskjema, kopi av fars ID-kort, familiekort eller pass, samt

⁹ Fremleggelse av fødselsattest har imidlertid ikke alltid i praksis vært nødvendig ved utstedelse av pass. En jemenittisk kilde i 50-årene Landinfo snakket med i Riyadh, oppga for eksempel at han aldri hadde hatt en fødselsattest, og i sin tid heller ikke måtte skaffe det ved søknad om pass (Kilde C 2022).

bekreftelse på fødsel fra sykehus, lokal nabolagsleder¹⁰ eller underdistrikt (Jemens innenriksdepartement u.å.-d). Ifølge en ansatt ved en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020) og Jemens ambassade i Riyadh (2022b) skal foreldrene i tillegg fremlegge ekteskapskontrakt.

Dersom en annen enn barnets foreldre rapporterer en fødsel, skal vedkommende fremlegge sitt identitetsdokument. Å registrere en fødsel og få utstedt fødselsattest skal i utgangspunktet være gratis (Jemens innenriksdepartement u.å.-d).

I Landinfos temanotat *Reise- og ID-dokumenter* (2010), vises det til informasjon fra Den norske ambassaden i Riyadh om at det ikke er noen automatikk i at barn født ved sykehus, blir registrert, og at dette først og fremst er foreldrenes ansvar. Landinfo er ikke kjent med informasjon som tilsier at situasjonen er annerledes i dag. Ettersom om lag 70 % av alle fødsler skjer utenfor en helseinstitusjon (Ministry of Public Health and Population (MOPHP) et al. 2015, s. 89), er uansett foreldrene i de fleste tilfeller de nærmeste til å registrere fødsler.

Ifølge jemenittisk lov skal en fødsel rapporteres til myndighetene innen 60 dager. Dersom fødselen ikke er registrert innen ett år, skal registreringen i henhold til loven behandles av en komité (Sivilregisterloven 1991, art. 20, 44-46). I praksis fungerer imidlertid ikke komitéene, og det er mulig å registrere fødselen og få utstedt en fødselsattest ved et sivilregisterkontor på et hvilket som helst tidspunkt (Jemens ambassade i Riyadh 2022b; U.S. Department of State u.å.-a), for eksempel i forbindelse med skolestart eller søknad om ID-dokumenter. Dette underbygges av tall fra Innenriksdepartementet, gjengitt i CRC4Ds rapport, hvor det fremgår at de fleste fødsler i 2006 ble registrert mer enn ett år etter fødselen (2013, s. 11-12).

4.2.2 Hvem har fødselsattest?

Det foreligger ikke sikre tall på hvor mange som har fødselsattest. I den siste levekårsstudien fra 2013 (Ministry of Public Health and Population (MOPHP) et al. 2015, s. 16-17) oppga om lag en tredjedel av respondentene med barn under fem år, at barna var registrert i sivilregisteret. Av de som hadde registrert barna sine, oppga bare om lag halvparten at barnet hadde en fødselsattest. Å få utstedt fødselsattest var mest vanlig i Sana by (40 %) og i de sørlige provinsene Aden (65 %) og Hadhramaut (47 %), mens under 10 % hadde skaffet attest i de nordlige provinsene.¹¹ Studien fant også at familiens sosioøkonomiske status og hvorvidt de bor i urbane eller rurale områder, har betydning for fødselsregistrering, da flere

¹⁰ Nabolagsleder (*'Aaqil al-hara/ Hara sheikh*) er utnevnt av myndighetene, og har til oppdrag å bevare freden i nabolaget og å koordinere registrering av fødsel, ekteskap og dødsfall med myndighetene (IOM 2014, s. iv).

¹¹ Dette gjelder for følgende provinser: Saada, Amran, Hajjah, Al-Jawf, Reimah, Hudeida, Mareb, Sana og Al-Mahwit (Ministry of Public Health and Population (MOPHP) et al. 2015, s. 16-17).

familier bosatt i byer og med en relativt høy økonomisk status, oppga å ha registrert barna sine.¹²

En ansatt ved en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020) opplyste at organisasjonen har gjort en intern undersøkelse over antall internt fordrevne barn uten fødselsregistrering, og funnet at om lag 70 % av barna ikke var registrert.¹³ Mange av de internt fordrevne familiene kom fra rurale områder, hvor ID-papirer er mindre utbredt. Samtidig er kostnadene knyttet til utstedelse av fødselsattest et hinder for mange av dem. Kilden oppga at selv om fødselsattest skal være en gratis tjeneste, koster attesten i praksis om lag 1 USD.

4.2.3 Fødselsregistrering av internt fordrevne

UNHCR og andre organisasjoner har programmer som gir internt fordrevne mulighet til å registrere fødsel og få utstedt fødselsattest i områdene hvor de befinner seg.¹⁴ Slik registrering danner grunnlag for å kunne søke om ID-kort, som i mange tilfeller er nødvendig for å få tilgang til offentlige tjenester og bistand fra de humanitære organisasjonene (Kilde A 2020; UNHCR 2020, s. 7-8).

Internt fordrevne skal i utgangspunktet fremlegge dokumentasjon i forbindelse med søknad om fødselsattest. I tilfeller der slik dokumentasjon ikke foreligger, er det tilstrekkelig med en uttalelse fra nabolagsleder. Dersom nabolagslederen ikke befinner seg blant de internt fordrevne, vil en annen respektert person i lokalsamfunnet med kjennskap til søkeren, kunne gi en slik bekreftelse (Kilde A 2020).

4.2.4 Fremleggelse av fødselsattest og skolegang

Ifølge det amerikanske utenriksdepartementet er det i utgangspunktet obligatorisk å fremlegge fødselsattest ved skolestart. I praksis håndheves imidlertid ikke dette i hele Jemen (U.S. Department of State 2022, s. 47).

Også kilder Landinfo møtte i Jemen i 2010, oppga at regelverket i mange tilfeller ikke praktiseres. Det gjaldt særlig i rurale områder med små og gjennomsiktige forhold, hvor alle vet hvilke barn som tilhører hvilken familie. Praksisen ble rapportert å være strengere i byene, hvor det i utgangspunktet var krav om fødselsattest eller en helseattest som fastslår barnets alder ved skolestart (Landinfo

¹² I den laveste sosioøkonomiske kvantilen (femtedel) oppga 17 % av respondentene å ha registrert barna sine (under fem år), mens det i den høyeste kvantilen var 56 % som oppga dette. I rurale husholdninger oppga 24 % å ha registrert barna sine, mens det blant urbane husholdninger var 48 % som oppga dette (Ministry of Public Health and Population (MOPHP) et al. 2015, s. 17).

¹³ Undersøkelsen ble foretatt blant internt fordrevne i provinsene Lahj, Taiz, Abyan, Aden, Sana, Amran, Hajja og Hudeida.

¹⁴ Noen kontorer krevde tidligere at de internt fordrevne skulle registrere fødsler ved sivilregisterkontor i distriktet hvor fødselen fant sted. Som en følge av situasjonen i Jemen håndheves ikke lenger dette kravet i særlig grad (Kilde A 2020).

2010, s. 7). Ettersom det fremdeles er færre barn som har fødselsattest i rurale enn i urbane områder (Ministry of Public Health and Population (MOPHP) et al. 2015, s. 16-17), er det grunn til å tro at situasjonen i dag tilsvarer den i 2010.

En ansatt i en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020) oppga imidlertid at internt fordrevne i Jemen må fremlegge fødselsattest ved skolestart.

4.3 Dødsattest

Dødsfall skal rapporteres til myndighetene og registreres i sivilregisteret. Man kan også få utstedt en dødsattest (Jemens innenriksdepartement u.å.-e). Dødsattester ha samme utforming som fødselsattester (se kapittel 4.2). Tidligere har det blitt utstedt ulike varianter med grønn, oransje eller kremaktig farge, i A3- og A4-format i forskjellige farger, inkludert hvit (DISCS u.å.-b; U.S. Department of State u.å.-a).

Det er grunn til å tro at de fleste dødsfall likevel ikke registreres i sivilregisteret. Tall fra Innenriksdepartementet for 2006, gjengitt av CRC4D (2013, s. 9), viser at kun 13 % av dødsfallene ble registrert.

4.4 Ekteskaps- og skilsmisseattester

Sivilregistermyndigheten utsteder ekteskaps- og skilsmisseattester, med samme utforming som fødsels- og dødsattester. Selve attesten har imidlertid et større format. Tidligere har det blitt utstedt ulike varianter med grønn, oransje eller kremaktig farge, i A3- og A4-format i forskjellige farger, inkludert hvit (DISCS u.å.-e; U.S. Department of State u.å.-b).

Ved søknad om ekteskapsattest skal det fremlegges kopi av ekteskapskontrakt og ID-dokumenter for ektefellene, mens det ved søknad om skilsmisseattest skal fremlegges en kopi av skilsmissekontrakt eller et annet juridisk dokument som viser at skilsmissen er anerkjent av myndighetene (Jemens innenriksdepartement u.å.-f, g).

Det er ikke vanlig å få utstedt ekteskapsattest, da ekteskapskontrakten i de fleste sammenhenger er tilstrekkelig dokumentasjon (Jemens ambassade i Riyadh 2022b). I 2012 ble for eksempel bare 5000 av anslagsvis 300 000 ekteskap registrert ved Sivilregistermyndigheten (CRC4D 2013, s. 29).

4.4.1 Ekteskaps- og skilsmissekontrakter

Ekteskaps- og skilsmissekontrakter utstedes av Justisdepartementet (*Wizarat al-Adl*).¹⁵ I praksis fylles kontrakten ut av en person med vigselsmyndighet, kalt *maduun*, før departementet stempler den. Hendelsen kan deretter registreres ved Sivilregistermyndigheten av ektefellene eller av *maduun* (Kilde A 2020).

I den nederlandske databasen over ID- og sivildokumenter, *Document Information System for Civil Status* (DISCS), foreligger det ekteskapskontrakter i ulike farger og format, hvor Justisdepartementet fremgår som øverste utstedermyndighet. Kontraktene registrert i DISCS, har også noe ulike navn på arabisk: *'aqd nikah*, *wathiiqa*, *'aqd zawwaj*, *wathiiqa 'aqd nikah shar'ii*, *'aqd nikah shar'ii* og *ithbaat zawwaj* (DISCS u.å.-e).

4.5 Familiebok

Familiebok (også kalt familiekort) utstedes av Sivilregistermyndigheten til «familieoverhodet» (*rab al-usra*) ved søknad etter ekteskapsinngåelse. I familie-boken fremgår informasjon om innehaveren, hans ektefeller og barn. Som familieoverhode er det mannen som eier dokumentet (Landinfo 2010, s. 9). Ettersom bosted er registrert i familiebogen, fungerer den som et desentralisert (og analogt) folkeregister (CRC4D 2013, s. 26).

Familiebogen er et passlignende hefte med sort omslag. På den første siden er det bilde av familieoverhodet. Deretter følger to sider med informasjon om innehaveren og dokumentet. I de påfølgende sidene er det felt for registrering av til sammen fire ektefeller og 28 barn (DISCS u.å.-d).

I en studie bestilt av UNDP i 2017, fremgikk det at 27 % av husholdningene som deltok i undersøkelsen, hadde en familiebok, og at 6 % hadde oppdatert den i løpet av de siste fem årene (Lambert & Afar Consulting 2018, s. 49).¹⁶

4.5.1 Søknadsprosedyrer

Ifølge det jemenittiske Innenriksdepartementet (u.å.-b) må man ved søknad om familiebok fremlegge søkerens (familieoverhodets) ID-kort, ektefellens ID-kort, kopi av ekteskapskontrakt, fødselsattester for barn og et sertifikat på familieoverhodets blodtype. Bilde av familieoverhodet er obligatorisk, mens det for ektefellen er valgfritt. I tillegg må man ta med to vitner som kan bekrefte informasjonen eller en attest fra nabolagsleder.

¹⁵ Ifølge Kilde A (2020) kan de også utstedes av Departementet for religiøse affærer (*Wizarat al-Awqaf*).

¹⁶ Undersøkelsen ble foretatt i provinsene Sana, Ibb, Saada, Aden og Hudeida, med til sammen 2096 respondenter (Lambert & Afar Consulting 2018, s. 12).

Hvorvidt kravet om fremleggelse av ID-kort praktiseres, er usikkert. En ansatt ved en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020) oppga at familiebogen i noen tilfeller brukes i fravær av ID-kort. Samtidig er familiebogen sidestilt med ID-kort som underlagsdokument ved utstedelse av sivilattester (Jemens innenriksdepartement u.å.-d, e, f, g).

4.6 Utstedelse av sivildokumenter i Houthi-kontrollerte områder

Attester utstedes også ved sivilregisterkontorer i Houthi-kontrollerte områder. Landinfo har ikke førstehåndskunnskap om søknad- og utstedelsesrutiner ved kontorene. Ifølge flere kilder skal imidlertid kravene til dokumentasjon ved søknad om fødselsattest og selve attestformularene være de samme ved Houthi- og regjeringskontrollerte kontorer (Kilde A 2020; Kilde B 2022; Nationalt ID-center 2022, s. 10; Yemen Office Network 2020).

I møter med Landinfo i Riyadh februar 2022, var jemenittiske myndigheter tydelige på at de anerkjenner sivildokumenter utstedt ved Houthi-kontrollerte kontorer, og at disse kan brukes som underlagsdokumenter ved søknad om ID-kort og pass. Jemenittiske myndigheter viste til at de i kraft av å være de internasjonalt anerkjente myndighetene, tilbyr tjenester til enhver jemenitt, også til dem som bor i Houthi-kontrollerte områder (Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet 2022; Jemens ambassade i Riyadh 2022b).¹⁷

At myndighetene anerkjenner slike dokumenter understøttes også av andre kilder Landinfo har konsultert, og som oppgir at sivildokumenter anerkjennes på tvers av styresmaktene i Sana og Aden (Kilde A 2020; Kilde B 2022; Yemen Office Network 2020).

5 ID-kort

ID-kort utstedes av Sivilregistermyndigheten. Elektroniske ID-kort ble lansert i 2000 (World Privacy Forum u.å.), samtidig med innføringen av en digital database over innehaverne (CRC4D 2013, s. 16).¹⁸ ID-kortene er imidlertid ikke biometriske.

¹⁷ Merk at internt fordrevne personer fra Houthi-kontrollerte områder i regjeringskontrollerte områder, får utstedt midlertidige ID-kort (se avsnitt 5.5). Ifølge en ansatt i en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde B 2022) «er det ikke enkelt for internt fordrevne å få nasjonale ID-kort».

¹⁸ Denne databasen er ikke samkjørt med det analoge sivilregisteret, eller den digitale pass-databasen som er underlagt passmyndigheten (Direktoratet for immigrasjon 2022; Jemens ambassade i Riyadh 2022b).

Kortet er på størrelse med et bankkort og er kremfarget. På kortets fremside er det et bilde av innehaveren, i tillegg til «nasjonalitetsnummer», navn, fødselsdato, fødested og blodtype. Nederst på siden er en strekkode. På baksiden av kortet fremgår utstedelsessted og -dato. Ifølge loven skal ID-kortene utstedes med en gyldighet på ti år (Sivilregisterloven 1991, art. 52 a). Den oftest observerte gyldigheten på antatt ekte ID-kort er imidlertid om lag seks år (DISCS u.å.-c; Nasjonalt ID-senter 2020a).¹⁹

5.1 Søknadsprosedyrer

Ifølge Det jemenittiske innenriksdepartementet (u.å.-c) må man ved søknad om ID-kort bevise at man er jemenittisk borger ved å fremlegge fødselsattest eller kopi av fars ID-kort, og ha med to vitner som kan bekrefte at søkeren er jemenitt og at informasjonen i søknadsskjemaet er korrekt. I tillegg skal det fremlegges en bekreftelse fra nabolagsleder eller arbeidsgiver og en attest som stadfester blodtype.

I forbindelse med søknad om ID-kort tas bilde og fingeravtrykk av søkeren, fingeravtrykket lagres i databasen over innehavere. Selve ID-kortene utstedes kun ved sivilregisterkontorer som har en maskin som kan skrive ut kortene. Ifølge Jemens ambassade i Riyadh (2022a) utstedes ID-kort ved kontorene i byene Aden, Taiz, Marib, Al-Mukalla, Ataq, Seiyun, Zinjibar, Al-Bayda, Dhale, Lahij og Al-Ghaydah. Det er ikke mulig å søke om eller få dokumentet utstedt ved utenriksstasjoner.

Det er mulig søke om ID-kort ved kontorer uten utstyr for å personalisere og skrive ut ID-kortene. I slike tilfeller registreres søknaden ved det lokale kontoret, hvorpå det tas bilde og fingeravtrykk av søkeren, før det oversendes et kontor med printer for utstedelse, og deretter tilbake til søknadsstedet for avhenting (Jemens ambassade i Riyadh 2022b; Kilde A 2020).²⁰

5.2 Hvem har ID-kort?

Alle jemenittiske borgere skal ifølge loven bære ID-kort eller en familiebok (familiekort), dersom vedkommende er familieoverhode, etter fylte 16 år (Sivilregisterloven 1991, s., art. 49, 60).²¹

¹⁹ I de få jemenittiske ID-kortene som Nasjonalt ID-senter har undersøkt, og konkludert med at mest sannsynlig er ekte, fremgår ulik gyldighetstid. Gyldighetstidene av de undersøkte dokumentene er heller ikke nødvendigvis på «hele» år eller måneder, og kan dermed fremstå som vilkårlige (Nasjonalt ID-senter 2020a).

²⁰ Det er selve utstederkontoret, og ikke kontoret hvor søknaden ble inngitt og registrert, som fremgår som utstedersted på kortet (Jemens ambassade i Riyadh 2022b).

²¹ Ifølge Jemens ambassade i Riyadh (2022b) kan man imidlertid søke om kortet etter at man har fylt 15 år.

I praksis er det imidlertid mange som ikke har ID-kort. Kilder Landinfo møtte i Jemen i 2010, oppga at de fleste familier i Sana og andre store byer er registrert og har ID-kort, mens det i rurale områder sannsynligvis er svært mange som ikke har ID-kort (Landinfo 2010, s. 8). Dette underbygges av opplysninger fra en ansatt i en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020), som på bakgrunn av intern undersøkelse hadde funnet at om lag 60 % av internt fordrevne manglet ID-kort.²² Kilden viste til at det for internt fordrevne befolkningen er viktig å frem-skaffe slike dokumenter, da dette gir dem adgang til bistand fra organisasjoner og tjenester fra myndighetene i områdene de har flyttet til.

Det er heller ikke uvanlig å først få et ID-kort en tid etter at man er fylt 16 år. Ifølge tall fra sivilregistermyndigheten, gjengitt av CRC4D, var i underkant av halvparten av søknadene om ID-kort levert av personer mellom 17 og 22 år, mens personer over 29 år står for i underkant av en tredjedel av søknadene. Sivilregistermyndigheten anslo i 2012 at om lag 70 % av befolkningen over 30 år hadde ID-kort (CRC4D 2013, s. 16).

Ifølge en ansatt ved en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020) har det vært vanlig å bruke andre identitetsdokumenter i stedet for ID-kort, som valgkort, førerkort, familie kort og militært ID-kort.

5.3 Kvinner og ID-kort

Det er grunn til å tro at noen færre kvinner enn menn har ID-kort. Ifølge en ansatt ved en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020), fant organisasjonen i den ovennevnte undersøkelsen at om lag 80 % av internt fordrevne kvinner manglet ID-kort.²³

Den samme kilden opplyste også at kvinner må ha tillatelse fra en mannlig verge for å få utstedt ID-kort. Dersom kvinnen kan fremvise kopier av vergens ID-dokumenter, vil dette imidlertid kunne være tilstrekkelig. I konservative områder vil ikke en kvinne på egen hånd kunne oppsøke et sivilregisterkontor, uten å være i følge av ektefellen eller en nær mannlig slektning (*mahram*) (Kilde A 2020).²⁴

Jemens ambassade i Riyadh (2022b) oppga at kvinner som regel trenger en verge ved søknad om ID-kort, med mindre hun har en høy yrkesstilling.

²² Dette er samme undersøkelse som beskrevet i avsnitt 4.2.2, fotnote 13 og avsnitt 5.3.

²³ Totalt manglet om lag 60 % av de internt fordrevne ID-kort, noe som tilsier at flere kvinner enn menn ikke har slike kort.

²⁴ *Mahram* er en mannlig slektning som en muslimsk kvinne ikke kan gifte seg med, fordi slektskapsbåndet er for nært.

5.4 ID-kort for flyktninger

Sivilstatusmyndigheten har siden 2009 utstedt egne ID-kort til flyktninger (Feinstein International Center 2011, s. 14).²⁵ Kortet er grønt og på størrelse med et bankkort. På fremsiden av kortet er det bilde av innehaveren, personalia og utstedelsesdato og -sted. På baksiden er det en strekkode og en tekst på arabisk, hvor det blant står at ID-kortet er gyldig i to år og at innehaveren er en flyktning (UNHCR 2013, s. 2).

5.5 Midlertidige ID-kort for internt fordrevne i sør

Det er vanskelig for internt fordrevne fra de nordlige provinsene å få utstedt ordinære ID-kort i de sørlige provinsene. I stedet kan de få utstedt midlertidige ID-kort, som ligner på de ordinære ID-kortene, men som kun er gyldige i to år²⁶ og har påskrift om at innehaveren er internt fordrevet (Kilde A 2020; Kilde B 2022). De midlertidige kortene skal imidlertid gi tilgang til de samme tjenestene som et ordinært ID-kort (Kilde A 2020).

5.6 ID-kort i Houthi-kontrollerte områder

ID-kort utstedes også i områdene under Houthi-regimets kontroll. Jemenittiske myndigheter oppga at ID-kort utstedes i Sana, og har «*Markaz 1 al-amana*», «*Markaz 2 al-amana*» eller «*Markaz 3 al-amana*» som utstedelsessted (Jemens ambassade i Riyadh 2022b).²⁷ Landinfo mener det er grunn til å ta forbehold om at ID-kort også kan utstedes i andre byer i de Houthi-kontrollerte områdene. Ifølge notatet fra Sveriges ambassade i Riyadh (2019, s. 5), har for eksempel den jemenittiske ambassaden i Riyadh tidligere oppgitt at ID-kort utstedes i den Houthi-kontrollerte byen Ibb, mens Yemen Office Network høsten 2020 oppga at det også utstedes i Hudeida.

Landinfo er ikke kjent med utstedelsesrutinene for ID-kort ved sivilregisterkontorer i de Houthi-kontrollerte områdene.

Ifølge en ansatt ved en internasjonal organisasjon i Jemen (Kilde A 2020) har det i en periode vært mangel på ID-kort-formularer i de Houthi-kontrollerte områdene. I stedet for et ID-kort fikk søkerne utstedt et midlertidig dokument, kalt *istibiyyan*, i påvente av utstedelse av det ordinære kortet.²⁸ Selv om mangelen på ID-kort-

²⁵ Frem til 2009 hadde UNHCR hovedansvaret for å registrere flyktninger, og utstedte fargekodede ID-kort. Flyktninger i Aden fikk grønne kort, i Sana gule kort og i flyktningleire røde kort (Feinstein International Center 2011, s. 14).

²⁶ Tidligere var de gyldige i ett år (Ansatt ved internasjonal organisasjon i Jemen, 2020).

²⁷ Utstedelsessted står i arabisk skrift.

²⁸ Innehaveren får beskjed når ID-kortet er klart, og kan da bytte det mot *istibiyaan*-dokumentet mot et «uoffisielt gebyr» (Kilde B 2022).

formularer siden 2020 er blitt mindre prekær, skal det tidvis fremdeles være en problemstilling (Kilde B 2022).

I likhet med sivilstatusdokumenter, anerkjenner jemenittiske myndigheter også ID-kort utstedt ved kontorer i Houthi-kontrollerte områder som underlagsdokument ved søknad om pass (Direktoratet for immigrasjon 2022; Jemens ambassade i Riyadh 2022b). Dette understøttes også av andre kilder Landinfo har konsultert, og som oppgir at ID-kort anerkjennes på tvers av styresmaktene i Sana og Aden (Kilde A 2020; Kilde B 2022; Yemen Office Network 2020).

6 Pass

Pass utstedes av Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet,²⁹ som er underlagt Innenriksdepartementet, og har sitt hovedkontor i Aden. Passene har sort omslag og inneholder 48 sider. På side 3 i passet er det felter for å fylle ut kontaktinformasjon til slektninger i Jemen, og nederst på siden er et felt for passinnehaverens underskrift.³⁰

Personaliasiden på side 4 inneholder foto, passnummer, fornavn og etternavn, yrke, fødested, fødselsdato, utstedelsesdato og utstedelsessted. Passene som benyttes i dag, tilhører S-serien.³¹ Passene er maskinlesbare, men ikke biometriske. I tillegg til ordinære pass eksisterer diplomatpass (røde) og spesialpass (mørkerøde) som utstedes av det jemenittiske utenriksdepartementet. Jemenittiske pass er normalt gyldige i seks år (Edison TD u.å.-b; Nasjonalt ID-senter 2022).

Myndighetene utsteder pass ved passkontorene i Aden, Al-Mukalla, Al-Hasabkontoret i Taiz, Marib, Ataq og Seiyun (Jemens ambassade i Riyadh 2022a). Ifølge direktøren ved Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet, Mohammed A. S. Al-Ramli, går søknader levert ved ethvert passkontor først gjennom generalkonsulatet i Jeddah, som inntil nylig var samlokalisert med direktoratets hovedkontor, før det endelig godkjennes ved hovedkontoret i Aden og deretter utstedes ved det lokale passkontoret (Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet 2022).

²⁹ På arabisk er navnet *Maslahat al-hijra wal-jawazat wal-jinsiyya*.

³⁰ Ifølge den Svenske ambassaden i Riyadh (2019) skal feltet for signatur fylles ut, og unntak gjøres kun for barn som ikke er i skrivekyndig alder. Frem til 2015 forekom det at fingeravtrykk ble bruk i feltet for underskrift. Ifølge Jemens ambassade i Riyadh (2022) er underskrift nå i alle tilfeller valgfritt.

³¹ Det finnes flere versjoner av S-serien, deriblant S/2010, S/2012, S/2016, S/2017 og S/2019 (Nasjonalt ID-senter 2020a). Eldre pass i S/91 og S/95 serien har blå omslag (Edison TD u.å.-a).

Pass utstedt i de Houthi-kontrollerte områdene, ved kontorene i Sana, Saada, Hudeida, Ibb, Houban-kontoret i Taiz og Al-Mahweit, og ved jemenittiske utenriksstasjoner i Iran og Syria, er siden 1. august 2015 ikke anerkjent av de internasjonalt anerkjente myndighetene i Jemen (Nasjonalt ID-senter 2022, se kapittel 6.3).

I forbindelse med søknad om pass blir opplysningene registrert i den digitale passdatabasen.³² Alle søknadskontorer i Jemen og ved bemyndigede utenriksstasjoner, som ikke er tilknyttet Houthi-regimet, har tilgang til denne databasen (Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet 2022).

6.1 Søknadsprosedyrer

Ifølge Jemens innenriksdepartement (u.å.-a) sine nettsider må søkeren møte opp ved passkontoret i forbindelse med søknad om pass, og fremlegge ID-kort eller familiekort.³³ Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet (2022) oppga at førstegangssøkere i Jemen i tillegg skal fremlegge en fødselsattest, og avgi fingeravtrykk. Personer som søker om passfornyelse er formodentlig allerede registrert i passdatabasen, og for dem vil det være tilstrekkelig å fremlegge sitt (utgåtte) pass og å avgi fingeravtrykk.

Barn under 16 år skal være i følge med far eller verge ved søknad om pass, eller legge frem en legalisert bekreftelse fra verge dersom vedkommende ikke kan være til stede eller om far er død. Ved søknaden må det fremlegges en kopi av fødselsattest eller fars familiekort (Jemens innenriksdepartement u.å.-a).

6.1.1 Søknad gjennom stedfortreder

I utgangspunktet er det krav om oppmøte ved søknad om pass. Ifølge Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet (2022) er det likevel mulig for «familieoverhodet» (*rab al-usra*) å søke om pass på vegne av kone og barn. Dersom søkeren er en eldre person, med funksjonsnedsettelse, kan også en slektning søke om pass på vegne av vedkommende. Landinfo er ikke kjent med prosedyrene for kravet om fingeravtrykk i slike tilfeller.

Ifølge en velinformert kilde forekommer det at personer i Sana søker om og får utstedt pass fra de internasjonalt anerkjente myndighetene i Aden, gjennom en stedfortreder der. Kilden oppga å ha konsultert én person med førstehånds-

³² Passdatabasen er underlagt Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet, og er ikke koblet til databasen for innehavere av ID-kort, som er underlagt Sivilregistermyndigheten (Direktoratet for immigrasjon 2022; Jemens ambassade i Riyadh 2022b).

³³ Dersom søkeren er i arbeid, må han i tillegg fremlegge et notat fra arbeidsgiver. Handels- og forretningsmenn må fremlegge handelsregistrering, skattekort og medlemskort i Handelskammeret. Studenter med stipend fra en statlig etat, må fremlegge en bekreftelse fra den aktuelle etaten som bekrefter utenlandsoppholdet (Jemens innenriksdepartement u.å.g).

kunnskap om dette, og tre andre som kjente noen som hadde fått pass på denne måten (Kilde D 2022).

6.1.2 Søknad om pass ved ambassaden i Haag

Ambassaden i Haag har det konsulære ansvaret for jemenitter bosatt i Skandinavia. Ambassaden behandler søknader om pass, før disse oversendes til sentral godkjenning ved hovedkontoret i Aden. Pasene blir deretter utstedt ved generalkonsulatet i Frankfurt (Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet 2022; Landinfo 2020).

Ambassaden krever som hovedregel ikke personlig oppmøte ved søknad om passfornyelse, men vil i særskilte tilfeller, ved tvil om søkeren er jemenittisk borger, likevel be søkeren møte ved ambassaden. Ved søknad om fornyelse må søkeren fremlegge det gamle passet i original, i tillegg til utfylt [søknadsskjema](#) med fingeravtrykk og passfoto. Dersom passet har gått tapt, må søkeren fremlegge et dokument fra norske myndigheter som bekrefter dette, i tillegg til andre identitetsdokumenter som bekrefter søkerens identitet. Ambassaden gjør på sin side undersøkelser opp mot lokale jemenittiske myndigheter (Jemens ambassade i Haag u.å.; Landinfo 2020). Landinfo er ikke kjent med hva slags typer undersøkelser, eller hvorvidt ambassaden har tilgang til registrene ved sivilregisterkontorene i Houthi-kontrollerte områder.

Ved søknad om pass til barn skal kopi av fødselsattest og kopier av foreldres pass og oppholdstillatelser fremlegges. Hvis barnet er født i Norge, må fødselsattesten først legaliseres av norske myndigheter (Landinfo 2020).

6.2 Forlengelser av gyldighetstiden i pass

Som en følge av mangel på blanke passformularer etter 2011, utstedte myndighetene i mange tilfeller, både ved passkontorer i Jemen og ved utenriksstasjoner, forlengelser av gyldighetstiden i (utgåtte) pass. Forlengelsene ble enten gjort ved et våtstempel eller en forlengelsesetikett (*sticker*) under sidene for *observations*, var typisk på ett eller to år, og kunne gjøres to ganger (Sveriges ambassade i Riyadh 2019).³⁴

Direktøren ved Direktoratet for migrasjon, pass og nasjonalitet oppgir at det fra og med 2016 ikke har vært mangel på passformularer, og at de siden 2016 har bedt alle utenriksstasjoner om å stanse utstedelsen av forlengelser. Dette gjøres nå bare i nødsfall, eksempelvis ved akutte reiser i forbindelse med helsebehandling. Siden

³⁴ Det er blitt observert forlengelser på opptil ti år. Ifølge notatet skrevet av Sveriges ambassade i Riyadh i 2019, skal den jemenittiske ambassaden i Riyadh ha oppgitt at forlengelser på mer enn to år er utført ved Houthi-kontrollerte passkontorer.

2016 skal forlengelser bare ha blitt gjort med våtstempel (Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet 2022).

Andre opplysninger tyder imidlertid på at mangelen på passformularer kan ha vedvart lenger enn til 2016. I en avisartikkel fra mars 2019, fremgår det at jemenittiske myndigheter midlertidig stanset passutstedelse som følge av stor etterspørsel og mangel på passformularer, selv om unntak skal ha blitt gjort for utenlandsstudenter og personer med behov for helsebehandling i utlandet (MEMO 2019). Sveriges ambassade rapporterte også samme år om mangel på passformularer, og viste blant annet til opplysninger fra Jemens ambassade i Riyadh (Sveriges ambassade i Riyadh 2019).

6.3 «Houthi-pass»

Såkalte Houthi-pass er pass utstedt av Houthi-regimet, og kommer i to versjoner. Den ene versjonen er blanke passformularer som falt i Houthi-regimets hender, etter at de overtok kontrollen av flere passkontorer i 2014 og 2015. Den andre versjonen er originale passformularer som Houthi-regimet selv har fått trykket.

De internasjonalt anerkjente myndighetene anerkjenner ikke Houthi-pass som genuine jemenittiske pass. I møte med Landinfo oppga jemenittiske myndigheter at alle at Houthi-pass konfiskeres, og at innehaveren tilbys å søke om et genuint jemenittisk pass (Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet 2022; Jemens ambassade i Riyadh 2022b). I forbindelse med dette undersøker myndighetene opplysningene i Houthi-passet opp mot den jemenittiske passdatabasen og kriminalregistre. En eventuell påfølgende søknad om jemenittisk pass følger vanlig prosedyre, ved at søkere må fremlegge underlagsdokumenter. Dersom vedkommende tidligere har hatt jemenittisk pass og er registrert i passdatabasen, er ikke fremleggelse av underlagsdokumenter nødvendig (Direktoratet for immigrasjon 2022; Jemens ambassade i Riyadh 2022b).

I notatet fra september 2019 skriver Sveriges ambassade i Riyadh (2019, s. 3) at en person som har fremlagt et Houthi-pass for myndighetene, vil bli gjenstand for «grundig utredning» i forbindelse med søknaden om et nytt pass. Videre fremgår det av notatet at EU-delegasjonen i Amman har fått opplysninger om at jemenittiske myndigheter «mer eller mindre rutinemessig» har avslått slike søknader. Landinfo er ikke kjent med hvilke opplysninger EU-delegasjonen bygger dette på, eller i hvilken grad de rapporterte avslagene knytter seg til den ovennevnte mangelen på passformularer i 2019 (se avsnitt 6.2) eller til andre forhold.

6.3.1 Blanke passformularer (blankopass)

Houthi-regimet har overtatt flere passkontorer, og fått tak i et stort antall blanke passformularer av ordinære pass tilhørende S/2012-serien, i tillegg til et betydelig

antall blanke diplomatpass. Det er kjent at Houthi-kontrollerte passkontorer også har personalisert og utstedt disse passene (al-Tamimi 2020; Nasjonalt ID-senter 2020b).

De internasjonalt anerkjente myndighetene anerkjenner ikke pass utstedt i Houthi-kontrollerte områder etter 1. august 2015 (Nasjonalt ID-senter 2022; Direktøren for Direktoratet for migrasjon, pass og nasjonalitet, februar 2022).³⁵ Dette gjelder også for pass utstedt ved jemenittiske utenriksstasjoner i Syria og Iran (Nasjonalt ID-senter 2020b).

6.3.2 Egenproduserte pass

Houthi-regimet utsteder også sin egen versjon av pass, tilsynelatende i serien S/2016. Disse passene er produsert av et indonesisk sikkerhetstrykkeri, på bestilling fra Houthi-regimet, og fremstår som genuine jemenittiske pass. Passene er imidlertid ikke identiske med den originale S/2016-serien, og vil ifølge Nasjonalt ID-senter (2020b) dermed kunne avdekkes i en teknisk kontroll.

6.3.3 Utreise med Houthi-kontrollerte pass

Passene godtas ved innreise til Saudi-Arabia, men beslaglegges ifølge jemenittiske myndigheter i forbindelse med grensekontrollen (Jemens ambassade i Riyadh 2022b).

Som et ledd i den midlertidig våpenhvile-avtalen annonsert 1. april 2022 mellom Houthi-regimet og Den internasjonalt anerkjente regjeringen, ble partene enige om en delvis gjenåpning av Sana flyplass for to flyvninger i uken til henholdsvis Amman og Kairo. Flyvningene lot imidlertid vente på seg, på grunn av uenighet om hvorvidt innehavere av Houthi-pass kunne bruke passene ved utreise fra Jemen. Når det gjelder flyvningene til Amman, ble partene etter hvert enige om at innehaverne kunne reise ut, men at de ble utstedt genuine pass fra Den jemenittiske ambassaden i Jordan ved ankomst til landet. Den første flyvningen til Amman fant sted 13. mai (AFP News 2022a; BBC Monitoring 2022).³⁶

³⁵ Det har tidligere også versert andre avskjærende datoer. Jemens ambassade i Riyadh oppga tidligere at de ikke godtar pass utstedt etter 1. januar 2015, mens tyske myndigheter i en periode opererte med datoen 1. januar 2016 (Sveriges ambassade i Riyadh 2019). I et notat fra den tyske ambassaden i Muskat fremgår det i tillegg at heller ikke diplomatpass med serienummer 00020010–00029000 anerkjennes (Den tyske ambassaden i Muskat 2019).

³⁶ Flyvningene til Kairo startet 1. juni (AFP News 2022b). Landinfo har ikke funnet informasjon om hvorvidt partene kom til en lignende avtale for disse flyvningene.

7 Dokumenters pålitelighet

I temanotatet *Reise og ID-dokumenter* fra 2010, vurderer Landinfo at det i Jemen både er mulig å skaffe falske dokumenter med falske eller ekte opplysninger, og ekte dokumenter med falske eller ekte opplysninger gjennom personlige forbindelser eller bestikkelser. Som en følge av borgerkrigen, fremveksten av en ny aktør som utsteder ID-dokumenter og vedvarende mangelfulle rutiner knyttet til sivil- og folkeregistrering, er det lite trolig at situasjonen er vesentlig endret.

7.1 Korrupsjon og nepotisme

Korrupsjon i offentlig sektor var utbredt allerede før borgerkrigen startet i 2014, og er det fremdeles. Transparency International rangerte i 2010 (før de folkelige opprørene) Jemen på 146. plass av 178 land i sin korrupsjonsindeks, og rangerer landet på 174. plass i sin liste for 2021 (Transparency International 2022).

Det er grunn til å tro at Jemens negative utvikling på Transparency International sin liste har en sammenheng med borgerkrigen. Erfaringsmessig fører en krigsøkonomi til at korrupsjonen i et samfunn øker i takt med at myndighetenes kontroll svekkes, økonomien blir trangere og nye politiske og militære aktører kommer på banen. Krigen i Jemen har svekket statens kontroll over administrative forhold i landet og gjort mange familier fattigere. Samtidig har offentlig ansatte, både i regjerings- og Houthi-kontrollerte områder, periodevis ikke fått utbetalt lønninger (Al Bashiri 2019; Browning 2017; MEMO 2020; The Sana'a Center for Strategic Studies 2018).

Nepotisme beskriver en praksis hvor personlige forbindelser utnyttes for å oppnå et gode, og er allment akseptert av mange jemenitter, fordi det er i tråd med tradisjonelle forpliktelser overfor familie, klan og andre som står en nær (Landinfo 2010, s. 11). Nepotisme er også utbredt i offentlig sektor, og innebærer i praksis at formelle og institusjonelle retningslinjer kan tilsidesettes i møte med personer man har en personlig forbindelse til (Elayah, Abu-Osba & Al-Majdhoub 2018, s. 7) eller ønsker en gjengjeldende tjeneste fra. En ansatt ved en internasjonal organisasjon (møte oktober 2020) viste eksempelvis til at personer som ikke var jemenittiske borgere, hadde fått utstedt ordinære ID-kort gjennom slike uformelle kanaler, selv om ID-kort kun skal utstedes til jemenittiske borgere.

7.2 Kontrollrutiner og registrenes pålitelighet

De fleste fødsler, dødsfall og ekteskap i Jemen blir ikke registrert ved sivilregisteret når de faktisk skjer, men først idet behov for en attest oppstår, for eksempel i forbindelse med skolegang eller søknad om ID-dokumenter. Attester kan i praksis utstedes av et sivilregisterkontor på et hvilket som helst tidspunkt etter at hendelsen har funnet sted (se avsnitt 4.1.). Personopplysningene i attesten er vanligvis basert på informasjon vedkommende gir om seg selv (U.S.

Department of State u.å.), og bekreftet av vitner som ikke nødvendigvis har førstehåndskunnskap om forholdet. Dette åpner for muligheten til å kunne skaffe en fødselsattest med uriktig informasjon, som kan brukes som underlagsdokument ved søknad om ID-kort og pass.

I tillegg til at hendelser kan registreres lenge i ettertid og er basert på en persons egne opplysninger, har den jemenittiske ID-forvaltningen flere andre strukturelle svakheter som kan utnyttes for å fremskaffe ekte dokumenter med uriktig innhold.

- Sivilregistrene er ikke digitaliserte eller sentraliserte (se kapittel 4). Dette vanskeliggjør i praksis sivilregistermyndighetens mulighet til å kunne føre kontroll med registrene i forbindelse med utstedelse av sivildokumenter, og mulighet til å kontrollere opplysningene i underlagsdokumenter ved søknad om ID-kort og pass.
- ID-databasen, et register over personer med ID-kort, var så sent som 2013 ikke «deduplisert». Ifølge en ekspert på sivilregistre med kjennskap til Jemen (møte oktober 2020), innebar dette at én person kunne ha flere oppføringer knyttet til samme biometriske data. Vedkommende hadde selv sett eksempler på personer som hadde flere ID-kort med ulik personalia.
- ID-databasen er ikke koblet sammen med passdatabasen (Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet 2022).
- Det er mulig å få utstedt pass ved ambassaden i Haag uten personlig oppmøte i forbindelse med søknad eller henting av pass (Landinfo 2020).

På bakgrunn av blant annet punktene over, er det Landinfos vurdering at det er mulig å få utstedt ekte jemenittiske dokumenter med uriktig innhold. Landinfo har imidlertid ingen informasjon om omfanget.

8 Referanser

Skriftlige kilder

- ACAPS (2020, 17. juni). *The Houthi Supervisory System: The interplay of formal state institutions and informal political structures*. Genève: ACAPS. Tilgjengelig fra https://www.acaps.org/sites/acaps/files/products/files/20200617_acaps_yemen_analysis_hub_the_houthi_supervisory_system.pdf [lastet ned 15. juni 2022].
- AFP News (2022a, 16. mai). First commercial flight in six years leaves Yemen's Sanaa amid fragile truce. *France 24*. Tilgjengelig fra <https://www.france24.com/en/middle-east/20220516-first-commercial-flight-in-years-takes-off-from-yemen-s-sanaa-amid-fragile-truce> [lastet ned 24. juni].
- AFP News (2022b, 1. juni). Flight leaves to Cairo from Yemen capital as truce expiry looms. *Al-Arabiya*. Tilgjengelig fra <https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2022/06/01/Flight-leaves-to-Cairo-from-Yemen-capital-as-truce-expiry-looms-> [lastet ned 24. juni 2022].
- al-Tamimi, Nabil Abdullah (2020, 25. februar). Houthi-issued passports cause problems for Yemeni travelers. *Al-Mashareq*. Tilgjengelig fra https://almashareq.com/en_GB/articles/cnmi_am/features/2020/02/25/feature-01 [lastet ned 2. mai 2022].
- Al Bashiri, Mansour Ali (2019, 18. mars). *Economic Confidence Building Measures - Civil Servant Salaries* (Rethinking Yemen's Economy). Sana: SCSS. Tilgjengelig fra <https://devchampions.org/uploads/publications/files/Rethinking%20Yemen%E2%80%99s%20Economy%20-%20policy%20brief%2011.pdf> [lastet ned 3. mai 2022].
- BBC Monitoring (2022, 13. mai). Yemen government to allow use of Houthi-issued passports. *BBC Monitoring*.
- Brandt, Marieke (2017). *Tribes and Politics in Yemen: A History of the Houthi Conflict*. London: Hurst & Company.
- Browning, Noah (2017, 26. januar). Yemeni state workers living without salaries for months as war forces Government to move central bank. *The Independent*. Tilgjengelig fra <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/yemen-civil-war-civilians-banks-salaries-economy-a7547861.html> [lastet ned 3. mai 2022].
- CRC4D, dvs. Civil Registration Centre for Development (2013, mai). *Towards Universal Birth Registration in Yemen: Situation Assessment and Recommendations for Government and UNICEF*. Haag: CRC4D. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/3OGYY91> [lastet ned 20. april 2022].
- Crisis Group (2020, 2. juli). *Rethinking Peace in Yemen*. Brussel: ICG. Tilgjengelig fra <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/216-rethinking-peace-in-yemen.pdf> [lastet ned 20. april 2022].
- Crisis Group (2022, 29. april). *Truce Test: The Huthis and Yemen's War of Narratives*. Brussel: ICG. Tilgjengelig fra <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/233-truce-test-huthis-and-yemens-war-narratives> [lastet ned 2. mai 2022].
- DISCS, dvs. Document Information System for Civil Status (u.å.-a). *Yemen - Civil Documents - Birth - Certified copy birth register*. Zwolle: Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). [Elektronisk abonnements tjeneste, lastet ned 20. april 2022].
- DISCS, dvs. Document Information System for Civil Status (u.å.-b). *Yemen - Civil documents - Death - Death certificate*. Zwolle: Immigratie- en Naturalisatiedienst. [Elektronisk abonnements tjeneste, lastet ned 20. april 2022].

- DISCS, dvs. Document Information System for Civil Status (u.å.-c). *Yemen - Civil documents - Identity - Identity card*. Zwolle: Immigratie- en Naturalisatiedienst. [Elektronisk abonnements-tjeneste].
- DISCS, dvs. Document Information System for Civil Status (u.å.-d). *Yemen - Civil documents - Life - Family book*. Zwolle: Immigratie- en Naturalisatiedienst. [Elektronisk abonnements-tjeneste, lastet ned 20. april 2022].
- DISCS, dvs. Document Information System for Civil Status (u.å.-e). *Yemen - Civil documents - Marriage - Marriage certificate*. Zwolle: Immigratie- en Naturalisatiedienst. [Elektronisk abonnements-tjeneste, lastet ned 20. april 2022].
- Edison TD (u.å.-a). *Yemen - National Passport*. Zvälle: Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Tilgjengelig fra <https://www.edisontd.nl/> [Elektronisk abonnements-tjeneste, lastet ned 25. april 2022].
- Edison TD (u.å.-b). *Yemen - National Passport - Series S-2016 - Personalisation*. Zvälle: Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Tilgjengelig fra <https://www.edisontd.nl/> [Elektronisk abonnements-tjeneste, lastet ned 25. april 2022].
- Elayah, Moosa Abdo Ali; Abu-Osba, Bilkis & Al-Majdhoub, Fatima (2018). Building a civil service system for Yemen. *Global encyclopedia of public administration, public policy, and governance*, 1-15. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/3xOG7Sx> [lastet ned 3. mai 2022].
- Feinstein International Center (2011, november). *Developing a Profiling Methodology for Displaced People in Urban Areas: Case Study: Aden, Yemen*. Boston: Feinstein International Center. Tilgjengelig fra <https://fic.tufts.edu/wp-content/uploads/Yemen-Profiling-Method-1.pdf> [lastet ned 25. april 2022].
- Freedom House (2022). *2021 Yemen Country Report*. Washington D.C.: Freedom House. Tilgjengelig fra <https://freedomhouse.org/country/yemen/freedom-world/2022> [lastet ned 20. april 2022].
- IOM (2014). *Pilot Study: Tourist Marriage in Yemen*. Sana: IOM. Tilgjengelig fra https://publications.iom.int/system/files/pdf/tourist_marriage_yemen.pdf [lastet ned 4. mai 2022].
- Jemens ambassade i Haag (u.å.). *The Consulate - Passport Issuance/Renewal*. Tilgjengelig fra <https://www.yemenembassy.nl/consulate/passports-issuance> [lastet ned 25. april 2022].
- Jemens innenriksdepartement (u.å.-a). *Dalil ijra'at istikharaj jawazat as-safr: Ism al-khidma: Istikharaj jawazat as-safr [Guide til passutstedelse: Navn på tjenesten: Passutstedelse]*. Aden: Jemens innenriksdepartement. [Ikke lenger tilgjengelig elektronisk].
- Jemens innenriksdepartement (u.å.-b). *Dalil ijra'at ma'lumat fi maslahat al-ahawal al-madaniya: Husul 'ala bitaqa 'a'ila [Informasjonsguide i Sivilmyndigheten: Anskaffelse av familiekort]*. Aden: Jemens innenriksdepartement. [Ikke lenger tilgjengelig elektronisk].
- Jemens innenriksdepartement (u.å.-c). *Dalil ijra'at ma'lumat fi maslahat al-ahawal al-madaniya: Husul 'ala bitaqa shaksiya [Informasjonsguide i Sivilmyndigheten: Anskaffelse av ID-kort]*. Aden: Jemens innenriksdepartement. [Ikke lenger tilgjengelig elektronisk].
- Jemens innenriksdepartement (u.å.-d). *Dalil ijra'at ma'lumat fi maslahat al-ahawal al-madaniya: Tasjil wa'aqiat al-milad. [Informasjonsguide i Sivilmyndigheten: Fødselsregistrering]*. Aden: Jemens innenriksdepartement. [Ikke lenger tilgjengelig elektronisk].
- Jemens innenriksdepartement (u.å.-e). *Dalil ijra'at ma'lumat fi maslahat al-ahawal al-madaniya: Tasjil wa'aqiat al-wafaa [Informasjonsguide i Sivilmyndigheten: Dødsregistrering]*. Aden: Jemens innenriksdepartement. [Ikke lenger tilgjengelig elektronisk].

- Jemens innenriksdepartement (u.å.-f). *Dalil ijra'at ma'lumat fi maslahat al-ahawal al-madaniya: Tasjil wa'aqiat at-talaq [Informasjonsguide i Sivilmyndigheten: Skilsmissegistrering]*. Aden: Jemens innenriksdepartement. [Ikke lenger tilgjengelig elektronisk].
- Jemens innenriksdepartement (u.å.-g). *Dalil ijra'at ma'lumat fi maslahat al-ahawal al-madaniya: Tasjilwa'aqiat az-zawaaj [Informasjonsguide i Sivilmyndigheten: Ekteskapsregistrering]*. Aden: Jemens innenriksdepartement. [Ikke lenger tilgjengelig elektronisk].
- Lambert, Tom & Afar Consulting (2018, 18. august). *Yemen Multi-Sector Early Recovery Assessment*. Sana: UNDP. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/yemen-multisector-earlyrecoveryassessment.pdf> [lastet ned 25. april 2022].
- Landinfo (2010, 2. november). *Jemen: Reise- og ID-dokumenter*. Oslo: Landinfo.
- Landinfo (2020, 8. september). *Jemen: Søknad om pass ved ambassaden i Haag*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2020/09/Respons-Jemen-Soknad-om-pass-ved-ambassaden-i-Haag-08092020.pdf> [lastet ned 25. april 2022].
- Leraand, Dag (sist oppdatert 18. september 2019). *Krigen i Jemen 2015*. Oslo: SNL. Tilgjengelig fra https://snl.no/Krigen_i_Jemen_2015%E2%80%9393 [lastet ned 20. april 2022].
- Leraand, Dag (sist oppdatert 26. januar 2020). *Jemens nyere historie*. Oslo: SNL. Tilgjengelig fra https://snl.no/Jemens_nyere_historie [lastet ned 20. april 2020].
- MEMO (2019, 6. mars). Yemen stops issuing passports. *MEMO - Middle East Monitor*. Tilgjengelig fra <https://www.middleeastmonitor.com/20190306-yemen-stops-issuing-passports/> [lastet ned 25. april 2022].
- MEMO (2020, 29. juli). Yemen: Stop Houthis looting employee salaries. *Memo - Middle East Monitor*. Tilgjengelig fra <https://www.middleeastmonitor.com/20200729-yemen-stop-houthis-looting-employee-salaries/> [lastet ned 3. mai 2022].
- Ministry of Public Health and Population (MOPHP); Central Statistical Organization (CSO); Pan Arab Program for Family Health (PAPFAM) & ICF International (2015, juli). *Yemen National Health and Demographic Survey 2013*. Rockville, Maryland, USA: MOPHP, CSO, PAPFAM and ICF. Tilgjengelig fra <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/FR296/FR296.pdf> [lastet ned 20. april 2022].
- Mwatana for Human Rights (2021). *How the War Lengthened Our Journeys*. Tilgjengelig fra <https://mwatana.org/en/war-lengthened-our-journeys/> [lastet ned 20. april].
- Nasjonalt ID-senter (2020b, 22. oktober). *ID-basen - Jemen - Dokumenter - Pass - "Houthi-pass"*. Oslo: Nasjonalt ID-senter. Tilgjengelig fra <https://www.nidsenter.no/tjenester/IDbasen/Midstosten/Jemen/dokumenter/pass/houthi-pass/bakgrunn/> [Elektronisk abonnementsstjeneste, lastet ned 20. april 2022].
- Nasjonalt ID-senter (2022, 13. april). *ID-basen - Jemen - Dokumenter - Pass - S-serien*. Oslo: Nasjonalt ID-senter. [Elektronisk abonnementsstjeneste, lastet ned 25. april].
- Nasjonalt ID-center (2022, 28. april 2022). *Yemen: The Yemeni national passport*. [Elektronisk abonnementsstjeneste].
- The Official website of the President of the Republic of Yemen (2013, 18. desember). Law establishing province of Socotra Archipelago issued. Tilgjengelig fra <https://web.archive.org/web/20140222005055/https://presidenthadi-gov-ye.info/en/archives/law-establishing-province-of-socotra-archipelago-issued/> [lastet ned 4. mai 2022].
- Salisbury, Peter (2022, 8. april). *Behind the Yemen Truce and Presidential Council Announcements* (International Crisis Group). Tilgjengelig fra

<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/yemen/behind-yemen-truce-and-presidential-council-announcements> [lastet ned 20. april 2022].

The Sana'a Center for Strategic Studies (2018, 5. november). *Corruption in Yemen's War Economy*. Sana: SCSS. Tilgjengelig fra https://sanaacenter.org/files/Rethinking_Yemens_Economy_policy_brief_9.pdf.

Sivilregisterloven (1991). *Lov nr. 23 om sivilstatus og sivilregistrering*. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/3OkItzD> [lastet ned 15. juni 2022].

Sveriges ambassade i Riyadh (2019). *Jemenittiska identitetshandlingar; utmaningar för den jemenittiska administrationen och civilbefolkningen*. Riyadh: Sveriges ambassade.

Transparency International (2022, 25. januar). *Corruption Perceptions Index 2021*. Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra https://images.transparencycdn.org/images/CPI2021_Report_EN-web.pdf [lastet ned 2. mai 2022].

U.S. Department of State (2022, 12. april). *Yemen 2021 Human Rights Report*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra https://www.state.gov/wp-content/uploads/2022/03/313615_YEMEN-2021-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf [lastet ned 24. juni].

U.S. Department of State (u.å.-a). *Yemen - Reciprocity Schedule - Birth, Death, Burial Certificates*. Washington D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <https://travel.state.gov/content/travel/en/us-visas/Visa-Reciprocity-and-Civil-Documents-by-Country/Yemen.html> [lastet ned 20. april 2022].

U.S. Department of State (u.å.-b). *Yemen - Reciprocity Schedule - Marriage, Divorce Certificates*. Tilgjengelig fra <https://travel.state.gov/content/travel/en/us-visas/Visa-Reciprocity-and-Civil-Documents-by-Country/Yemen.html> [lastet ned 20. april 2022].

UNHCR (2013). *Annex A - Technical specifications and requirements to INVITATION TO BID: UNHCR/PMCS/SISS/2013/ITB/048/REG/MC*. UNHCR. Tilgjengelig fra <https://www.ungm.org/UNUser/Documents/DownloadPublicDocument?docId=219167> [lastet ned 25. april 2022].

UNHCR (2020, mars). *Yemen Country Report 2019*. Sana: UNHCR. Tilgjengelig fra <https://bit.ly/3jT3h3y> [lastet ned 20. april 2022].

World Privacy Forum (u.å.). *National IDs Around the World - Interactive map*. [lastet ned 8. desember 2020].

Muntlige kilder

Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet (2022). Mohammed A. S. Al-Ramli, direktør ved Direktoratet for immigrasjon, pass og nasjonalitet. Intervju i Riyadh, 17. februar 2022.

Jemens ambassade i Riyadh (2022b). Intervju i Riyadh, 15. februar 2022b.

Jemens ambassade i Riyadh (2022a). E-postkorrespondanse, juni 2022a.

Kilde A (2020). Ansatt i internasjonal organisasjon i Jemen. Videosamtale og e-postkorrespondanse, oktober 2020.

Kilde B (2022). Ansatt i internasjonal organisasjon i Jemen. E-postkorrespondanse, mai 2022.

Kilde C (2022). Jemenitt i Riyadh. Samtale, februar 2022.

Kilde D (2022). Velinformert person som arbeider med Jemen. E-post, mai 2022.

Nasjonalt ID-senter (2020a). E-postkorrespondanse, 2. november 2020a.

Yemen Office Network (2020). Den britiske regjeringens Jemen-kontor. E-postkorrespondanse med UK Home Office, november 2020.